ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 27.12.1951 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

102.

ZÁKON

zo dňa 19. decembra 1951

o prebudovaní národného poistenia.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.
Účel zákona.

Veľké dielo národného poistenia je jednou z hlavných vymožeností pracujúceho ľudu, ktoré dosiahla robotnícka trieda svojím slávnym februárovým víťazstvom. Učiac sa zo skúseností Sovietskeho sväzu, prebudujeme národné poistenie tak, aby podporovalo rozvoj výroby, aby všestranne a stále dokonalejšie sa staralo o pracujúceho človeka, aby pracujúci v ňom boli sami hospodármi a sami zaň priamo zodpovedali a aby tak poistenie v súlade s rozvojom výroby bolo nástrojom na trvalé zvyšovanie životnej úrovne všetkých pracujúcich.

§ 2.
Oddelenie nemocenského a dôchodkového poistenia.

Národné poistenie dôchodkové sa oddeľuje od národného poistenia nemocenského.

Nemocenské poistenie.

§ 3.

(1) Pracujúci združení v Revolučnom odborovom hnutí spravujú nemocenské poistenie a v ňom rozhodujú. Ak ide o nemocenské poistenie členov jednotných roľníckych družstiev, deje sa tak v spolupráci so zástupcami družstevne hospodáriacich roľníkov.

(2) Čo ustanovuje tento zákon o nemocenskom poistení, platí aj pre odbor rodinných prídavkov.

(3) Ústredná rada odborov je vrcholným orgánom nemocenského poistenia; vykonáva aj pôsobnosť, ktorá dosiaľ prislúchala Ministerstvu pracovných síl vo veciach nemocenského poistenia, ako aj podporných zariadení a fondov pre krátkodobé podpory v závodoch.

(4) Ústredná rada odborov spravuje prostriedky nemocenského poistenia oddelene od vlastného imania Revolučného odborového hnutia. Príjmy a výdavky nemocenského poistenia sú rozpočtované v štátnom rozpočte.

(5) Ústredná rada odborov predkladá vláde výročnú zprávu o nemocenskom poistení.

§ 4.

(1) Ústredná rada odborov prebuduje nemocenské poistenie tak, aby sa priblížilo pracujúcim, aby jeho dávky boly v súlade so záujmami výroby a pracujúcich a so zásadou odmeny podľa zásluhy a aby jeho vykonávanie bolo zjednodušené a zhospodárnené. Za tým účelom Ústredná rada odborov predovšetkým:

a) bude postupne prenášať vykonávanie nemocenského poistenia do závodov a na odborové sväzy, pričom správy závodov budú obstarávať administratívne úlohy spojené s vykonávaním nemocenského poistenia,

b) prebuduje dávkovú sústavu nemocenského poistenia,

c) upraví opravné konanie vo veciach dávkových tak, aby o opravných prostriedkoch rozhodovali sami pracujúci.

(2) Predpisy, ktorými Ústredná rada odborov upravuje rozsah, výšku a zásadné podmienky dávok, opravné konanie o nich, ako aj sadzby poistného vyžadujú súhlas vlády a predseda vlády ich vyhlasuje v Sbierke zákonov. Ostatné zásadné predpisy, vydávané na vykonanie úloh uvedených v odseku 1, vyhlasuje Ústredná rada odborov v úradnom liste.

§ 5.

Až do prebudovania nemocenského poistenia pôsobí ďalej pod vedením Revolučného odborového hnutia v odbore nemocenského poistenia Ústredná národná poisťovňa a jej organizačné zložky, a to s primeraným počtom zamestnancov, ktorí boli dosiaľ činní pre nemocenské poistenie. Ústredná rada odborov vykoná potrebné zmeny v organizácii Ústrednej národnej poisťovne a jej organizačných zložiek.

Dôchodkové zabezpečenie.

§ 6.

(1) S národným dôchodkovým poistením sa spojuje starostlivosť o vojenských a vojnových poškodencov a obete vojny a fašistickej perzekúcie, ako aj penzijné nadlepšenie akejkoľvek povahy (ďalej všetko len „dôchodkové zabezpečenie“).

(2) Dôchodkové zabezpečenie sa prebuduje tak, aby sa priblížilo pracujúcim, aby dávky boly v súlade s potrebami a rozvojom výroby a so zásadou odmeny podľa zásluhy a aby jeho vykonávanie bolo zjednodušené a zhospodárnené.

(3) Prebudovanie dôchodkového zabezpečenia sa vykoná vládnym nariadením.

(4) Príjmy a výdavky dôchodkového zabezpečenia sú rozpočtované v štátnom rozpočte.

§ 7.

(1) Na prebudovanie dôchodkového zabezpečenia a na kontrolu tohto zabezpečenia sa zriaďuje Štátna komisia dôchodkového zabezpečenia (ďalej len „Štátna komisia“). Jej oblastným orgánom je Slovenská komisia dôchodkového zabezpečenia (ďalej len „Slovenská komisia“).

(2) Štátna komisia sa skladá z predsedu Štátnej komisie a potrebného počtu členov.

(3) Predsedu Štátnej komisie a jej členov vymenúva vláda.

(4) Členovia Štátnej komisie sú vymenúvaní z pracovníkov zo závodov a v pôdohospodárstve, a to prevažne z členov Revolučného odborového hnutia, ďalej potom z členov Jednotného sväzu českých zemedelcov, Jednotného sväzu slovenských roľníkov a Sväzu protifašistických bojovníkov po vypočutí týchto organizácií. Úrad Predsedníctva vlády a ministerstvá financií a vnútra zúčastňujú sa na zasadaniach Štátnej komisie svojimi zástupcami.

(5) Členov Slovenskej komisie vymenúva Štátna komisia; predsedu vymenúva na návrh svojho predsedu zo svojich slovenských členov. Inak platia primerane ustanovenia odsekov 2 a 4.

§ 8.

(1) Štátna komisia

a) predkladá vláde návrhy na prebudovanie dôchodkového zabezpečenia,

b) kontroluje, ako dôchodkové zabezpečenie plní svoje poslanie,

c) prejednáva zprávy, ktoré predseda predkladá vláde, ako aj otázky, týkajúce sa správy dôchodkového zabezpečenia, v ktorých si predseda vyžiada jej stanovisko.

(2) Slovenská komisia

a) predkladá Štátnej komisii návrhy na prebudovanie dôchodkového zabezpečenia,

b) kontroluje, ako dôchodkové zabezpečenie na Slovensku plní svoje poslanie,

c) prejednáva zprávy, ktoré predseda predkladá Štátnej komisii, ako aj otázky týkajúce sa správy dôchodkového zabezpečenia na Slovensku, v ktorých si predseda vyžiada jej stanovisko.

(3) Štátna komisia je zodpovedná vláde, Slovenská komisia Štátnej komisii.

(4) Ak predseda Štátnej komisie nesúhlasí s názorom tejto komisie, podá o tom zprávu predsedovi vlády; predseda Slovenskej komisie podá v takom prípade zprávu predsedovi Štátnej komisie.

§ 9.

(1) Na vykonávanie dôchodkového zabezpečenia sa zriaďuje Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia v Prahe a ako jeho oblastný orgán Slovenský úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave; Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia vykonáva penzijné nadlepšenie až do ďalšieho opatrenia pomocou doterajších zariadení.

(2) Predseda Štátnej komisie osobne zodpovedá vláde za vedenie, správu a prevádzku Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia. Predseda Slovenskej komisie osobne zodpovedá za vedenie, správu a prevádzku Slovenského úradu dôchodkového zabezpečenia predsedovi Štátnej komisie.

(3) Predseda Štátnej komisie predkladá vláde výročnú zprávu o dôchodkovom zabezpečení.

(4) Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia (jeho oblastný orgán) je spôsobilý byť účastníkom konania pred súdmi a inými verejnými orgánmi. Finančná prokuratúra zastupuje Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia len vtedy, ak bola o to požiadaná.

(5) Vláda môže nariadením sveriť rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia osobám, ktorých zabezpečenie tento úrad vykonáva.

(6) Na plnenie svojich úloh prevezme Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia primeraný počet zamestnancov, ktorí boli dosiaľ činní pre dôchodkové zabezpečenie a štátne penzijné zaopatrenie s výnimkou zamestnancov činných pre štátne penzijné zaopatrenie príslušníkov ozbrojených sborov.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 10.

(1) Pokiaľ tento zákon alebo predpisy podľa neho vydané neustanovujú inak, platia doterajšie predpisy.

(2) Ústredná rada odborov i predseda Štátnej komisie urobia opatrenia potrebné pre nerušený prechod na novú organizáciu. Opatrenia všeobecnej povahy vyhlásia v úradnom liste.

§ 11.

(1) O rozdelení majetku (práv a záväzkov) Ústrednej národnej poisťovne a doterajšieho spoločného hospodárenia národného poistenia sa dohodne Ústredná rada odborov s predsedom Štátnej komisie. Dohoda vyžaduje súhlas Ministerstva financií. Zápisy v pozemkových knihách sa vykonajú na návrh Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia.

(2) Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia prevezme štátne zariadenia a ústavy, ktoré slúžia dôchodkovému zabezpečeniu.

§ 12.

Opatrenia urobené vo shode s týmto zákonom pred jeho účinnosťou sa považujú za urobené podľa neho.

§ 13.

Predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom alebo predpismi podľa neho vydanými, sa zrušujú.

§ 14.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1952; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Bacílek v. r.

Bílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Kliment v. r.

Kopecký v. r.

Kopřiva v. r.

Krajčír v. r.

Málek v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.